

Descobriment del pis Aalenità a Mulei Rechid (Marroc oriental espanyol)

pel

DR. RAFAEL CANDEL I VILA

Pocs dies abans de reintegrar-me a la Península vaig fer una curta excursió pels voltants del Fort de Mulei Rechid. Prop d'aquest Fort, entre els quilòmetres 46 i 47 de la carretera de Melilla al pont internacional del Muluia, havia trobat anteriorment una pila d'ammonits que el nostre benvolgut col·lega Dr. BATALLER m'havia classificat com del Bajocià, nivell de l'*Oppelia subradiata* Sow (*). Els fòssils de què ara faig esment han estat trobats una mica més prop de la fita del km. 47 o sia més prop del Muluia. S'hi troben solts al mateix costat de la carretera, són d'un color torrat degut a la limonització, i s'esgrunen fàcilment, circumstància que fa prou molesta llur determinació. Procedeixen d'un nivell de margues blavoses, gairebé horitzontals però amb tendència als bussaments de tots aquells terrenys de la serra de Quebdana o sia una mica cap al sud.

Per a llur determinació he tramès aquests fòssils al Prof. Paul FALLOT (de Nancy), tan coneixedor de la geologia del Marroc. Aquest senyor ha confiat llur estudi al Coronel GÉRARD, especialista de les faunes del Lias. Sembla fefaent que aquests fòssils pertanyen al pis Aalenità. D'una part, s'hi troben representants de l'Aalenità mitjà, nivell del *Lioceras opalinum*, tals com els següents:

- Phylloceras* cf. *Circe* Hébert,
- » cf. *serticosum* Dumortier,
- Imatoceras scissum* Benecke,
- Lioceras comptum* Reinecke,
- » *bifidatum* Buckman,
- » *gracile* Buckman,
- Ancollioceras substriatum* Buckm.

(*) Vegi's R. CANDEL VILA, *Bol. Soc. Esp. Hist. Nat.*, t. 31, 1931, pàg. 45; *Bull. Soc. Sc. Nat. Maroc*, t. XI, 1931, pàg. 57.

D'altra part, hi ha també un fragment, de tinta més terrosa, que deu provenir amb tota versemblança d'una capa més elevada; es tracta d'una varietat de *Ludwigella concava* Sow., que defineix l'Aalenità superior (nivell de *Ludwigella concava*).

Del conjunt d'exemplars trobats als voltants del Fort de Mulei Rechid, primerament els bajocians i després els de l'Aalenità, hom dedueix que en la dita localitat es descobririen una successió prou completa de nivells del Juràssic. En la recent memòria dels professors SAVORNIN (J.), ROMAN (F.) i DARESTE DE LA CHAVANNE (J.), «La région d'Oudjda. Esquisse géologique et paléontologique» (*Notes et Mém. du Serv. de Mines et de la Cart., géol. du Maroc*, Rabat, 1931), hom diu que el nivell més elevat que han trobat als jaciments de l'altra vora del Mulua — a pocs quilòmetres del nostre — és el Charmutià. Segurament, a la Zona francesa del Marroc, es trobarà també l'Aalenità. Seria molt interessant comparar els jaciments d'una i d'altra Zona. És aquest un tema que ofereixo a l'activitat dels col·legues que s'ocupen de la geologia del Marroc, a la qual jo no puc prestar sinó un modestíssim servei des de Barcelona.